TC-01 · Bài 1

Một bộ phận làm sản phẩm gánh bốn nhóm việc, và đưa sản phẩm mới ra chỉ là một nhóm

Lớp Một nơi làm sản phẩm tử tế thì vận hành thế nào

Học xong bài này bạn sẽ

- kể ra được bốn nhóm việc mà một bộ phận làm sản phẩm thường gánh, mỗi nhóm kèm một việc cụ thể.
- Phân biệt được việc nghiên cứu với việc phát triển theo định nghĩa chính thức, và nói được vì sao phát triển thử nghiệm không phải là cả quá trình làm ra một sản phẩm.
- Chỉ ra được ở nơi bạn đang làm, nhóm việc nào chưa có ai nhận.

1 · Một bộ phận làm sản phẩm và một dự án sản phẩm là hai thứ khác nhau

- Trong lớp này, bộ phận làm sản phẩm là nhóm người trong công ty có việc thường xuyên là nghĩ ra, làm ra và chăm sóc sản phẩm.
- Dự án sản phẩm là một lần làm có đầu, có cuối, nhằm đưa một sản phẩm cụ thể ra thị trường hoặc sửa một sản phẩm đang có.
- Vì sao phải tách hai chữ này ra?
- Có một cách thử rất đơn giản.

2 · Bốn nhóm việc mà một bộ phận làm sản phẩm thường gánh

- Nhìn qua nhiều nơi làm sản phẩm, việc của bộ phận gom được vào bốn nhóm.
- Nhóm thứ nhất: chọn việc gì đáng làm
- Nhóm thứ hai: đưa sản phẩm mới ra
- Nhóm thứ ba: chăm sản phẩm đang bán
- Nhóm thứ tư: giữ và nâng năng lực
- Bốn nhóm có một điểm khác nhau quan trọng: ai sẽ đòi.

3 · Nghiên cứu và phát triển là hai loại việc khác nhau, dù hay đứng chung một tên

- Chữ nghiên cứu phát triển hay được dùng như một chữ.
- Tài liệu quốc tế được dùng nhiều nhất cho chỗ này là Sổ tay Frascati (Frascati Manual) của Tổ chức Hợp tác và Phát triển Kinh tế (OECD), bản năm 2015.
- Sổ tay còn đặt năm tiêu chí.
- Có hai chỗ trong sổ tay rất đáng đọc với người làm sản phẩm.
- Phát triển thử nghiệm chỉ là một chặng trong cả quá trình phát triển sản phẩm, và có những việc của bộ phận không tính là nghiên cứu phát triển. -->
- Điều rút ra cho bộ phận của bạn: phần lớn nhóm việc thứ ba ở mục 2 không phải nghiên cứu phát triển theo nghĩa chặt.

4 · Mỗi nhóm việc chạm vào những phòng ban khác nhau

- Bộ phận làm sản phẩm không làm một mình.
- Một cuốn cẩm nang năm 2020 của chúng tôi đi xa hơn một bước, ghi từng việc trong quy trình thường do ai làm.
- Đem cách nhìn ấy áp vào bốn nhóm việc thì thấy mỗi nhóm có đầu nối riêng.
- Chỗ giáp ranh là chỗ việc hay rơi nhất.

Bảng tổng hợp

Bảng tổng hợp bốn nhóm việc của một bộ phận làm sản phẩm

Nhóm việc	Trả lời câu hỏi nào	Ví dụ một việc	Hay chạm phòng nào	Dấu hiệu nhóm này đang bị bỏ
Chọn việc gì đáng làm	làm sản phẩm nào, vì sao	sàng ý tưởng trước khi trình lên	ban lãnh đạo, bán hàng	dự án mới bắt đầu bằng một câu nói trong cuộc họp
Đưa sản phẩm mới ra	làm ra cái đã chọn thế nào	chạy một dự án qua các chặng	gần như mọi phòng	dự án nào cũng trễ vì chờ nhau

Bảng tổng hợp

Bảng tổng hợp bốn nhóm việc của một bộ phận làm sản phẩm tiếp

Nhóm việc	Trả lời câu hỏi nào	Ví dụ một việc	Hay chạm phòng nào	Dấu hiệu nhóm này đang bị bỏ
Chăm sản phẩm đang bán	giữ cho cái đang bán không hỏng dần	tìm linh kiện thay khi nhà cung cấp ngừng làm	xưởng, mua hàng, bảo hành	một lỗi bảo hành lặp lại nhiều tháng
Giữ và nâng năng lực	lần sau có làm nhanh và đúng hơn không	thử một vật liệu mới trước khi dự án cần	nhân sự	dự án nào cũng làm lại từ đầu

Phần giá trị nhất của bài

Chỗ người ta hay làm sai

- **Chỉ đếm việc có tên dự án**

  Cách tránh là ghi riêng thời gian cho bốn nhóm việc, kể cả ghi thô theo tuần, để thấy nhóm nào đang ăn thời gian của nhóm nào.

- **Gọi mọi việc là nghiên cứu phát triển, hoặc gọi bộ phận là nghiên cứu phát triển mà nó chỉ chăm sản phẩm cũ**

  Cách tránh là gọi đúng tên từng loại việc theo mục 3, rồi mới bàn bộ phận nên làm gì thêm.

- **Coi việc ở chỗ giáp ranh là việc của phòng khác**

  Cách tránh là với mỗi việc giáp ranh, ghi một người cụ thể ở mỗi bên chịu trách nhiệm cho đầu nối.

Ví dụ để khái niệm sáng ra

Ví dụ minh hoạ

- Luật Khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo, số 93/2025/QH15, được Quốc hội thông qua ngày 27 tháng 6 năm 2025 và có hiệu lực từ ngày 1 tháng 10 năm 2025.

Điều rút ra: ngay trong luật, chữ nghiên cứu phát triển đã được tách thành nhiều loại việc. Bộ phận của bạn cũng nên tách như vậy trước khi nói nó làm gì.

Ví dụ dưới đây là văn bản luật của Việt Nam, toàn văn đăng công khai, nên bạn tra lại được.

Bài tập tự chấm

Thử nhìn lại việc của mình

- [ ] Lấy lịch làm việc của bộ phận bạn trong hai tuần gần nhất, hoặc nhớ lại nếu không có lịch.
- [ ] Liệt kê khoảng mười lăm việc đã làm, mỗi việc một dòng.
- [ ] Xếp mỗi việc vào một trong bốn nhóm ở bảng tổng hợp.
- [ ] Với mỗi việc ở nhóm hai, ghi thêm nó là phát triển thử nghiệm theo nghĩa của mục 3, hay là việc khác trong dự án.
- [ ] Cuối cùng, với mỗi nhóm việc, ghi một tên người đang nhận nhóm ấy.

Cách tự chấm và lời giải mẫu nằm trong bài trên trang web.

m.school

Đọc trọn bài và làm bài tập tại

mschool.meslab.org/lop/TC-01/bai-01.html

m.school by MES LAB · học không mất phí, không cần đăng nhập